

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 19Ps/4/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721200350
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Korbašová
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2021:5721200350.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudkyňou JUDr. Miroslavou Korbašovou vo veci osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony: R.. V. Q., I.. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. XXX, t.č. bytom W.. Č. XXX, N.Á. B. E., práv. zast. Advokátska kancelária JUDr. Macaláková & partners s.r.o., so sídlom J. Milca 11, 010 01 Žilina, IČO: 50 925 288, zastúpenej opatrovníkom: W.. O. W., I.. XX.XX.XXXX, bytom M. K. XXX, za účasti Okresnej prokuratúry Martin v konaní o návrhu osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony na vrátenie spôsobilosti na právne úkony, takto

rozhodol:

Návrh osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony na navrátenie spôsobilosti na právne úkony, ktorý bol súdu doručený dňa 15.01.2021, v celom rozsahu **z a m i e t a**.

Náhrada trov konania sa štátu nepriznáva.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom doručeným na Okresnom súde Martin dňa 15.01.2021 sa osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony domáhala navrátenia spôsobilosti na právne úkony. V návrhu uviedla, že jej zdravotný stav sa zlepšil, nemá depresie ako mávala takmer pred 20 rokmi, keď skonala jej matka.

2. Uznesením sp. zn. 19Ps/4/2021-9 zo dňa 16.02.2021 súd ustanovil znalca z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria W.. M. N.. Znalec dňa 16.07.2021 doručil súdu Znalecký posudok č. 156/2021.

3. Dňa 10.06.2021 vstúpila do konania Okresná prokuratúra Martin.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, opatrovníka, súdneho znalca; vyjadrením sa zástupcu Okresnej prokuratúry Martin; oboznámením sa so znaleckým posudkom č. 156/2021; pripojeným spisom Okresného súdu v Nových Zámkoch sp. zn. 11Nc 1312/01 a zistil nasledovné.

5. Osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony na pojednávaní zotrvala na podanom návrhu. Pokiaľ súdny znalec vo svojom znaleckom posudku konštatuje, že jej zdravotný stav nie je natoľko zlepšený, aby jej mohla byť navrátená spôsobilosť na právne úkony, poukázala na rozhodnutie Ústavného súdu Českej republiky 30Cdo/979/2013, v zmysle ktorého znalecký posudok je síce dôležitým dôkazným prostriedkom v konaní o spôsobilosti na právne úkony, ale je potrebné posudzovať širší kontext spôsobilosti osoby, o ktorej spôsobilosti na právne úkony sa koná, a to, ako sa správa, ako vystupuje. S podaním návrhu jej pomohol farár, ktorý žije v tom istom zariadení. Dlhšie spolu pracujú,

dáva jej menšie projekty, ktoré sa snaží plniť. Naplánovali si, že pán farár sa odsťahuje, kúpi si nehnuteľnosť a ona by tam chcela ísť bývať s ním. To je dôvod podania návrhu, ako aj to, že by chcela svoje financie a budúcnosť si zariadiť podľa seba. Čo sa týka zariadenia, je to režimové zariadenie a tento režim sa musí dodržiavať. Svojho opatrovníka sa nepýtala, či môže ísť bývať niekde inde. Nekomunikovala o tom, lebo sa bála, že by zlyhala a z toho by sa spamätala celý mesiac. Užíva lieky. Chcela by sa zúčastňovať fakultatívnych výletov.

6. Opatrovník uviedol, že osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony je so svojimi sestrami vlastníkom nehnuteľnosti a spomínaný pán farár, je dôchodcom a nemá kde bývať. Nehnuteľnosť, ktorú vlastní osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony, je podľa vyjadrenia kolegu ťažko obývatelná. Raz osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony chcela ísť podpísať nejaký papier nejakému susedovi, odišla večer v papučkách v zime a do zariadenia následne volala polícia z I. B., že ju našli. O pol štvrtej ráno bol pre neho. Čo sa týka správania osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, jej schopnosť samostatne sa rozhodovať, veľa sa zmenilo od toho, ako prišla z predchádzajúceho zariadenia, pretože mala nastavené silné dávky liekov. Bola veľmi spomalená, aj čo sa týka reči, aj myslenia. Stala sa zodpovednejšou, snaží sa pripravovať si veci. K nákladom hrazeným zariadeniu uviedol, že za náklady platí každý obyvateľ 70% svojho príjmu. V sprievode zodpovednej osoby môže osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony odísť kdekoľvek kamkoľvek, sama nie.

7. Súdny znalec sa v plnom rozsahu pridržiaval písomného vyhotovenia znaleckého posudku. Uviedol, že duševná choroba bola osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony diagnostikovaná v roku 1992. V tom čase nebola schopná samostatnej existencie, a preto v roku 2001 bola umiestnená. Je pravda, že od roku 2006 má zlepšený zdravotný stav, ale to hlavne kvôli tomu, že je umiestnená a je usmerňovaná. V prípade, ak by bola v tomto čase prepustená a bola by ponechaná, aby sa starala sama o seba, jej zdravotný stav by sa vrátil opäť na tú úroveň predtým, ako bola umiestnená. Bola by z nej určitým spôsobom časovaná bomba. Osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony potrebuje usmerňovanie a dozor, aj čo sa týka užívania liekov, všetkého, aj bežného denného fungovania a vybavovania osobných záležitostí a vecí. Hlavnými znakmi paranoidnej schizofrénie sú bludy, halucinácie, poruchy emócií a správania. U osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony sa takýto stav vyskytol v roku 2019, kedy bola psychiatricky hospitalizovaná. Odvtedy je na udržavacej liečbe a v režimovom zariadení, preto je možné označiť ju za kompenzovanú, ale určite nie je vyliečená.

8. Zástupca Okresnej prokuratúry Martin navrhol návrh osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony zamietnuť. Poukázal na nesúvislé vyjadrenie osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony na začiatku pojednávania, kedy mala uviesť dôvody, pre ktoré návrh podáva. Taktiež poukázala na vyjadrenie opatrovníka, že osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony odišla v noci zo zariadenia a našla sa v úplne inom meste. Osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony už dvadsať rokov samostatne nehospodárila, samostatne sa o seba nestará, nerozhoduje a nakoľko je o ňu kompletne postarané, subjektívne sa jej javí, že jej zdravotný stav je zlepšený. Toto všetko bolo zohľadnené súdnym znalcom pribratým do konania, ktorý sa jednoznačne vyjadril, že nedošlo k takému zlepšeniu zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovalo vrátenie spôsobilosti na právne úkony osobe obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony.

9. Zo záverov znaleckého posudku č. 156/2021 vyplýva, že:

- osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony trpí trvalou duševnou chorobou - paranoidnou schizofréniou, ktorá má nepriaznivý dosah na jeho schopnosť robiť právne úkony, následkom duševnej choroby nie je schopný sa sám o seba postarať a nie je schopný spravovať svoje záležitosti,
- pre trvalú duševnú poruchu odporučil súdu ponechať osobu obmedzenú v spôsobilosti na právne úkony obmedzenú v rozsahu vystupovania pred orgánmi verejnej moci, vybavovanie osobných a úradných záležitostí; nakladanie s majetkom a hospodárenie s financiami; dávanie informovaných súhlasov o poskytovaní zdravotnej starostlivosti; vykonávanie právnych úkonov potrebných pre umiestnenie a zotrvanie v zariadeniach sociálnej starostlivosti,
- u osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony v porovnaní s obdobím marec 2004, resp. s obdobím roku 2006 nedošlo k takému zlepšeniu zdravotného stavu, z ktorého by mohlo vyplývať navrátenie spôsobilosti na právne úkony,
- osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony je schopná zúčastniť sa pojednávania, je možné ju vypočuť a je schopná rozumieť doručovanému rozhodnutiu.

10. Rozsudkom Okresného súdu v Nových Zámkoch č.k. 11Nc 1312/01-14 zo dňa 12.06.2001 bola osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Zo záverov znaleckého posudku súdneho znalca W.. Y. N. č. 34/2001 vyplýva, že osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony trpela paranoidnou schizofréniou a defektom osobnosti, kedy chorobnosť dosahovala takú hĺbku, že nebola schopná samostatne sa postarať o svoje záležitosti a potreby, nebola schopná logicky predvídať následky svojho konania.

11. Podľa § 231 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CMP“), v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o a) obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, b) zmene obmedzenia spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony, c) navrátení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

12. Podľa § 233 ods. 2 CMP, návrh na začatie konania môže podať aj ten, o koho spôsobilosti sa má konať.

13. Podľa § 243 ods. 1 CMP, súd vyslúchne osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná.

14. Podľa § 243 ods. 2 CMP, súd výsluch uskutoční spôsobom, ktorý je vhodný a primeraný s ohľadom na zdravotný stav. Ak je výsluch na ujmu zdravotného stavu, možno od výsluchu upustiť. Súd v takom prípade osobu, o ktorej spôsobilosti sa koná, vzhliadne.

15. Podľa § 244 CMP, súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

16. Podľa § 251 ods. 1 CMP, trovy dôkazov platí štát.

17. Podľa § 52 CMP, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

18. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd jednoznačne k záveru, že návrh osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony je v celom rozsahu nedôvodný. U tejto osoby nenastalo také zlepšenie zdravotného stavu, ktoré by odôvodňovalo navrátenie spôsobilosti na právne úkony, a to ani len čiastočne. Súd pri rozhodovaní o navrátení spôsobilosti na právne úkony zvažoval najmä ochrannú funkciu takéhoto rozhodnutia, pričom je aj po oboznámení sa so závermi znaleckého dokazovania presvedčený, že po navrátení ktorejkoľvek časti spôsobilosti na právne úkony, by svojím konaním osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony mohla ohroziť záujmy seba alebo iného. Súdnym znalcom označil ochorenie osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony za trvalé (chronické). U osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony v porovnaní s obdobím marec 2004, resp. s obdobím roku 2006 nedošlo k takému zlepšeniu zdravotného stavu, z ktorého by mohlo vyplývať navrátenie spôsobilosti na právne úkony. Zlepšenie zdravotného stavu popisované tak osobou obmedzenou v spôsobilosti na právne úkony, ako aj jej opatrovníkom je nutné pripisovať životu osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony „pod dohľadom“, kedy je umiestnená a usmerňovaná. Je na udrživacej liečbe a v režimovom zariadení, preto je možné označiť ju za kompenzovanú, ale určite nie je vyliečená. Svedčí o tom psychiatrická hospitalizácia osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony v roku 2019. Uvedený názor znalca a závery vyslovené v znaleckom posudku sú v súlade aj s vyjadrením opatrovníka, ktorý popísal fungovanie osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony v zariadení, ako aj jej opustenie zariadenia, kedy osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony chcela ísť podpísať nejaký papier nejakému susedovi, odišla večer v papučkách v zime a do zariadenia následne volala polícia z I. B., že ju našli. Súd je presvedčený, že aktuálny zdravotný stav osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony a jej fungovanie je výsledkom jej života v režimovom zariadení. Súd zamietol návrh osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony na vykonanie ďalšieho znaleckého dokazovania, nakoľko v konaní (napriek tomu, že bola zastúpená právnym zástupcom) nebol predložený žiaden dôkaz, ktorý by spochybňoval závery znaleckého posudku (napr. lekárska správa psychiatra osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony). V konaní bolo jednoznačne preukázané, že osoba obmedzená v spôsobilosti na právne úkony je nekritická k svojmu stavu, preto na základe uvedeného a z dôvodu, že to nie je v záujme osoby obmedzenej v spôsobilosti na právne úkony, súd zamietol jej návrh na navrátenie spôsobilosti na právne úkony v celom rozsahu.

19. Súd štátu nepriznal náhradu trov konania, keďže ich v zmysle § 251 ods. 1 CMP platí.

20. O trovách konania ostatných účastníkov súd rozhodol v zmysle § 52 CMP, kedy žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.